

Sammenfattende redegørelse – Natura 2000 område N141, Brobæk Mose og Gentofte Sø

Denne sammenfattende redegørelse er udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer. Redegørelsen er udarbejdet med afsæt i miljørapporten til forslag til Natura 2000-plan, og er anvendt som beslutningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planens vedtagelse.

Redegørelsen består af en overordnet redegørelse for Natura 2000-planens miljøformål og de indsatser, der planlægges gennemført inden for området. Den endelige gennemførelse af de planlagte indsatser fastsættes i konkrete aftaler eller afgørelser, som følger op på kommunale handleplaner samt statslige drifts- og plejeplaner, hvorfor der ikke kan foretages en konkret vurdering på arealniveau i denne redegørelse.

Den gældende Natura 2000-plan gælder for de fredskovpligtige, skovbevoksede arealer frem til 2021, mens den nye Natura 2000-plan, som gælder fra 2016 til 2021 fastlægger indsatsen for de skovbevoksede arealer, der ikke er fredskovpligtige. Der sker ikke en ændring af indsatsen for disse arealer som følge af den nye plan. Indsatsen er dermed vurderet i miljørapporten for planperioden 2009-2015, og er derfor ikke vurderet på ny.

Formålet med Natura 2000-planerne og planernes miljøpåvirkning

Natura 2000-planerne har til formål at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Indsatsen gennemføres ved at iværksætte foranstaltninger, der medvirker til at sikre naturtyperne samt medvirker til, at den pleje, der er nødvendig for en række lysåbne naturtyper, gennemføres.

Som det fremgår af afsnit 1.3 i miljørapporten, vil Natura 2000 planen overordnet set have en betydelig positiv indvirkning på den biologiske mangfoldighed. Indsatsen for at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, der er omfattet af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, vil også have en positiv indflydelse på øvrige arter og naturtyper i området.

I Natura 2000-område nr. 141 arbejdes der for at sikre en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje. Indsatsen vil foregå på de arealer, der i forvejen er beskyttet som habitatnatur og efter naturbeskyttelseslovens § 3, og indsatsen vurderes derfor ikke som udgangspunkt at få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen.

Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets art. Indsatsen kan få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen. Indsatsen vil som udgangspunkt ske på allerede beskyttede naturarealer eller i tilknytning til eksisterende levesteder, og Naturstyrelsen vurderer derfor, at påvirkningen vil være minimal.

Der arbejdes for at sikre sammenhængende naturarealer. Indsatsen kan få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen. Indsatsen vil som udgangspunkt ske på eller i tilknytning til allerede beskyttede naturarealer, og naturstyrelsen vurderer derfor, at påvirkningen vil være minimal.

Der gennemføres en indsats for at begrænse forekomsten af invasive arter på naturtypen kildevæld. Indsatsen vil foregå på de arealer, der i forvejen er beskyttet som habitatnatur, og indsatsen vurderes derfor ikke at få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen.

Det fremgår af miljørapporten for planforslaget, at Natura 2000-planen medvirker til at øge landskabsværdien og sikre den biologiske mangfoldighed, hvilket medvirker til at sikre befolkningen større naturoplevelser. Natura 2000-planens indsats vurderes desuden at medvirke til tilbageholdelse af kvælstof, og dermed bidrage til opnåelse af vandområdeplanens mål.

Hvordan er miljørapporten taget i betragtning?

Sideløbende med udarbejdelsen af forslagene til Natura 2000-planerne har Naturstyrelsen foretaget en vurdering af planernes sandsynlige, væsentlige effekter på miljøet. I miljørapporten for Natura 2000-planen for Natura 2000 område nr. 141 er der foretaget vurderinger af planens indvirkning på en række miljøforhold, herunder biologisk mangfoldighed, i forhold til de lokale forhold i dette Natura 2000 område.

Det fremgår af miljørapporten, at en konkret vurdering af indsatsens påvirkning af miljøet forudsætter kendskab til, hvor indsatsen konkret gennemføres. Dette fastlægges ved opfølgningen på Natura 2000-planen i de kommende kommunale handleplaner samt i de statslige drifts- og plejeplaner.

Vurderingen af planens sandsynlige væsentlige virkninger på miljøet viste, at foruden en positiv virkning på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne vil indsatsen også have en positiv effekt på den biologiske mangfoldighed og have en betydning for opnåelse af vandområdeplanens mål, idet naturpleje også bidrager til begrænsning af udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet. Planen medvirker desuden til at sikre bekæmpelse af invasive arter.

Hvordan er udtalelser, der er indkommet i høringsfasen taget i betragtning?

Forslag til Natura 2000-plan med tilhørende miljørapport for perioden 2016-2021 var i høring i perioden 19. december 2014 til 10. april 2015.

Naturstyrelsen har modtaget 1 hørings svar vedrørende miljørapporten for område nr. 141. I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter fra høringssvaret. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1. Høringssvarene kan i sin helhed læses på <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

1) Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ

DOF københavnsområdet gør opmærksom på, at teksten til afsnit 1.2 ikke passer til den tilhørende figur for naturtilstand for de kortlagte naturtyper. I teksten står: ”En mindre del af kildevæld (7220) har moderat tilstand...”, mens der på figuren vises signaturen for ringe tilstand.

Naturstyrelsen takker for oplysningen. Det er en fejl i teksten, mens figuren er rigtig. Det vil som nævnt i høringsnotatet til planforslaget blive rettet i den endelige Natura 2000-plan.

DOF københavnsområdet spørger, hvorfor kun 1 af områdets småsøer er kortlagt, når der i området findes flere småsøer.

Småskortlægningen er ikke en totalkortlægning af småsøer, hvorfor ikke alle småsøer er kortlagt.

DOF københavnsområdet undrer sig over, at der ikke er planlagt nogen indsats for hængesæk, når der i SMV'en står, at hvis ikke planen iværksættes, er der risiko for, at naturtilstanden på hængesæk ikke vil blive forbedret og fremadrettet sikret en hensigtsmæssig drift.

Naturstyrelsen kan oplyse, at det er rigtigt, at der i denne planperiode ikke er en områdespecifik retningslinje for hængesæk, men at hængesæk er omfattet af den generelle retningslinje: ”der arbejdes for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje”.

2) Miljøforhold i områder der kan blive væsentligt berørt

DOF københavnsområdet gør opmærksom på, at der i området findes flere fredede arter, end de der er nævnt i afsnit 1.3 og gentaget i tabellen i afsnit 1.6. DOF oplyser, at der desuden findes ægbladet fliglæbe, skov-hullæbe, snog, grøn frø, butsnudet frø, spidssnudet frø og lille vandsalamander.

Naturstyrelsen takker for listen over fredede arter, DOF har kendskab til fra området, ud over de i SMV'en nævnte. I SMV'en står de fredede arter, Naturstyrelsen på skrivetidspunktet havde kendskab til.

3) Eksisterende miljøproblemer

DOF københavnsområdet mener, at der er en diskrepans i brugen af termerne ”målsætning” og ”indsats” i følgende tekst: ”Derudover indeholder planen en målsætning om etablering af og fastholdelse af pleje på de lysåbne naturtyper. Denne indsats vil ligeledes medvirke til at bekæmpe de invasive arter inden for Natura 2000-området.”

Naturstyrelsen er enig med DOF i, at sprogbrugen ikke er korrekt. Der burde have stået ”generel sigtelinje” i stedet for ”målsætning”.

4) Planens indvirkning på miljøet

DOF københavnsområdet bemærker, at der under punktet vand står, at Natura 2000-planen ikke rummer indsatskrav for vandkvaliteten, da disse krav fastlægges i vandplanen. DOF bemærker derfor, at hverken Natura 2000-planen eller vandplanen for området lægger op til nogen indsats for Gentofte Sø, så en tiltrængt sikring af vandkvaliteten ikke nævnes i nogle af planerne.

Det er politisk besluttet, at der er en arbejdsdeling mellem planerne, således at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på terrestriske naturarealer. Her hører Gentofte sø med sine 26 ha til kategorien større søer (over 5 ha).

Høringssvaret vil blive videregivet som høringssvar til vandområdeplanerne.

5) Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

DOF københavnsområdet undrer sig over, at der i afsnit 1.8 står, at ”...der fortsættes en indsats for at sikre den nødvendige pleje af de lysåbne naturtyper. Det sker ved at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje...”, når der ifølge DOF mangler en indsats for hængesæk i planforslaget.

Naturstyrelsen henviser til nederste svar under punkt 1.

DOF københavnsområdet gør opmærksom på, at der i afsnit 1.8 er nævnt område-nummer og –navn for et andet Natura 2000-område.

Naturstyrelsen takker for oplysningen. Det er naturligvis en skrivefejl.

Naturstyrelsen har desuden udarbejdet et generelt høringsnotat for Natura 2000-planerne samt et områdespecifikt høringsnotat, hvor Naturstyrelsens bemærkninger til de indkomne høringssvar til planforslaget fremgår.

Høringsnotatet er tilgængeligt på Naturstyrelsens hjemmeside

<http://nst.dk/media/138355/generelt-hoeringsnotat.pdf>

Alternativer, der har indgået i miljøvurderingen

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og herved fremme den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper/arter. En sådan prioritering fremgår af planernes afsnit, der beskriver de modstridende interesser.

Det prioriteres, at kildevæld (7220) er lysåbne, hvis en beskyttet tilstand er resultatet af en yngre tilgroning med træer. Hvor der er tale om meget unge birke- og ellesumpe, som enten er plantede eller opstået ved tilgroning af tidligere lysåbne kildevæld, prioriteres hensynet til at skabe lysåbne områder omkring kildearealer. Der vil være tale om mindre arealer med vedplanterydning.

Overvågning af Natura 2000-planens effekt

Natura 2000-indsatsen overvåges i forhold til udpegningsgrundlaget og naturværdierne tilstand via det nationale overvågningsprogram NOVANA, som Miljø- og Fødevarerministeriet er ansvarlig for. Overvågningen vil over tid vise, om de planlagte indsatser har den forventede effekt på naturtypernes tilstand.